

На основу члана 29. став (2) и члана 51. став (3) тачка п) Закона о фискалним системима („Службене новине Федерације БиХ“, број 81/09), Федерални министар финансија – Федерални министар финансија **д о н о с и**

Правилник о поступцима и редослиједу радњи у процесу фискализације

I ОПЋЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим правилником се прописују: поступци и обавезе у процесу фискализације за: овлаштене произвођаче/заступнике, овлаштене сервисе, овлаштене сервисере, Порезну управу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ПУ), овлаштена лица ПУ, Комисије за Федерално министарство финансија (у даљем тексту: Министарство), надлежне органе и обвезнике, поступак иницијалне фискализације, преузимање фискализованог уређаја од стране обвезника, инсталирање фискалног система као и други технички и технолошки поступци у вези фискализације.

II ТЕХНИКЕ И ПОСТУПЦИ У ПРОЦЕСУ ФИСКАЛИЗАЦИЈЕ

Члан 2. (Технике, поступци и обавезе у процесу фискализације за овлаштене произвођаче/заступнике)

- (1) Овлаштени произвођач/заступник је дужан прије стављања фискалног система у промет закључити уговор о међусобним правима и обвезама с Министарством у складу са чланом 22. Закона о фискалним системима (у даљем тексту: Закона).
- (2) Овлаштени произвођач/заступник, на темељу члана 20. став (1) Закона, дужан је прије почетка стављања у промет одређеног типа фискалног система, поднијети захтјев ПУ за додјелу серије ИБФУ. Након добијања рјешења о додјели серије ИБФУ овлаштени произвођач/заступник може у промет ставити одређени тип фискалног система на који се то рјешење односи.
- (3) Овлаштени произвођач/заступник дужан је уз захтјев за додјелу ИБФУ, доставити ПУ изглед произвођачке пломбе и сервисних пломби овлашћених сервиса/сервисера којима је до подношења захтјева дато овлаштење за сервисирање фискалних производа и пружање техничке подршке. Изглед наведених пломби

дефиниран је Правилником о врстама и облицима пломби фискалног система.

- (4) На темељу члана 45. став (1) Закона, овлаштени произвођач/заступник дужан је закључити уговоре с телекомуникацијским оператером/оператерима или другим субјектима који осигуравају ГПРС мрежу, те осигурати претплатничке картице за сваки терминал прије пуштања у промет.
- (5) Овлаштени произвођач/заступник дужан је оспособити и овластити сервисере овлаштених сервиса за сервисирање и пружање техничке подршке за типове фискалних система које ставља у промет.
- (6) Овлаштени произвођач/заступник дужан је обезбиједити сервисерске печате и са истим задужити све овлаштене сервисе/сервисере којима је издао овлаштење.
- (7) У случају укидања лиценце овлаштенном сервисеру, овлаштени произвођач/заступник одузима сервисерски печат сервисеру којем је одузето овлаштење.
- (8) Овлаштени произвођач/заступник дужан је ПУ доставити евиденцију о овлаштеним сервисима и овлаштеним сервисерима, као и обавијестити ПУ о сваком накнадном издавању и укидању овлаштења овлаштеним сервисима и овлаштеним сервисерима у року од седам дана од дана издавања или укидања овлаштења одређеном овлаштенном сервису и/или овлаштенном сервисеру.
- (9) Овлаштени произвођач/заступник дужан је минимално једном годишње извршити провјеру оспособљености овлаштених сервиса и овлаштених сервисера за сервисирање и пружање техничке подршке и на основу те провјере обновити или укинути раније издате лиценце.
- (10) У случају да овлаштени произвођач/заступник, у току контроле рада својих овлаштених сервиса и овлаштених сервисера, утврди да овлаштени сервис и/или овлаштени сервисер не испуњавају обвезе из Закона и подзаконских аката и уколико не врше сервисирање фискалних система у складу са упутама овлаштеног произвођача/заступника или на било који други начин крше одредбе уговора са овлаштеним произвођачем/заступником или обвезницима Закона, овлаштени произвођач/заступник има право укинути им лиценцу и одузети право сервисирања његових фискалних система. О укидању лиценце дужан је обавијестити ПУ у року од једног дана од дана укидања лиценце.
- (11) Овлаштени произвођач/заступник дужан је на сваки фискални уређај прије стављања у промет трајно и на видљив начин обиљежити ИБФУ из серије коју му је за тај фискални уређај додијелила ПУ из чланка 1. ставак (1) овог Правилника.
- (12) Овлаштени произвођач/заступник дужан је у фискални модул сваког фискалног уређаја уписати одговарајући ИБФМ на основу ИБФУ, прије стављања конкретног фискалног уређаја у промет.

- (13) Овлаштени произвођач/заступник дужан је једном тједно обавјештавати ПУ о свим ИБФУ произведених и/или трајно уништених фискалних уређаја. Овлаштени произвођач/заступник нема обавезу обавјештавати ПУ за оне тједне у којима није било производње.
- (14) У случају немогућности испоруке нефискализованих фискалних уређаја, из ставка (13) овог члана Правилника, овлаштенем дистрибутеру, овлаштенем сервису или обвезнику, због крађе, оштећења или уништења услед више силе (поплава, пожар, земљотрес, незгода у транспорту и сл.), овлаштени произвођач/заступник је дужан у року од три дана о томе писмено обавијестити ПУ.

Члан 3.

(Технике, поступци и обвезе у процесу фискализације за овлаштене сервисе и овлаштене сервисере)

- (1) Овлаштени сервис дужан је имати овлаштење од овлаштеног произвођача/заступника и потписан уговор са овлаштеним произвођачем/заступником о сервисирању и техничкој подршци за све типове фискалних система за које врши сервисирање и пружа техничку подршку обвезницима.
- (2) Овлаштени сервис обавезан је имати минимално једног запосленог сервисера који посједује овлаштење од овлаштеног произвођача/заступника за сервисирање и пружање техничке подршке за типове фискалних система за које врши сервисирање и пружа техничку подршку обвезницима.
- (3) Овлаштени сервис потписује уговор о сервисирању фискалних система са сваким обвезником чије фискалне системе сервисира.
- (4) Овлаштени сервис на основу потписаног Захтјева за иницијалну фискализацију (у даљем тексту: ЗИФ) од стране обвезника и тек након што му се испоручи исправан и пломбиран фискални уређај од стране произвођача или овлаштеног сервиса, електроничким путем шаље ЗИФ ПУ у име свог клијента (обвезника) са ИБФУ и ИБФМ који је везан за тај фискални уређај.
- (5) Фискализација се обавља у пословним просторијама овлаштеног сервиса, а у њој судјелују овлаштено лице ПУ и овлаштени сервисер.
- (6) Овлаштени сервис/сервисер је дужан приликом фискализације у фискални уређај уписати ЈИБ и ПИБ (као и ИОСА у случају фискалног писача и фискалне касе-писача) клијента, те временске одреднице завршетка фискализације. Уколико клијент није ПДВ обвезник, у поље намијењено за ПИБ уписују се нуле.
- (7) Овлаштени сервисер је дужан у фискални уређај уписати назив и адресу продајног мјеста.
- (8) Овлаштени сервисер је дужан попунити сервисне књижице са потребним подацима.
- (9) Овлаштени сервис је дужан повезати фискални уређај са терминалом.

- (10) Овлаштени сервисер је дужан, након стављања фискалне и програмске пломбе, ставити сервисну пломбу на фискални уређај и терминал.
- (11) Овлаштени сервис, након обављене фискализације, испоручује фискализирани фискални уређај, тј. комплетан фискални систем обвезнику у овлаштенем сервису или на продајном мјесту обвезника.
- (12) Овлаштени сервис је дужан прикупити сву потребну и правилно попуњену документацију која је неопходна за закључење уговора о кориштењу ГПРС услуга између обвезника и телекомуникацијског оператера или другог субјекта који осигурава ГПРС мрежу, те исту доставити овлаштенем произвођачу/заступнику у року од седам дана од дана испоруке фискализованог фискалног уређаја и терминала обвезнику, а у складу са процедуром прописаном од стране овлаштеног произвођача/заступника.
- (13) Овлаштени сервис сервисира фискалне системе обвезницима с којима има потписан уговор о сервисирању и врши технички преглед дијелова фискалних система у складу са чланом 46. став (12) и чланом 47. став (2) Закона.
- (14) Овлаштени сервис дужан је сваку сервисну интервенцију евидентирати у писаним и електроничким сервисним књижицама у складу са чланом 46. став (7) Закона.
- (15) Овлаштени сервис дужан је писано обавијестити ПУ о свим случајевима неоснованог пријављивања неисправности фискалног производа.
- (16) Овлаштени сервис је, дужан поднијети ПУ захтјев за накнадну фискализацију услед сервисирања, уколико се приликом сервисирања утврди потреба за скидањем фискалне или програмске пломбе са фискализованог фискалног уређаја. Након одобрења захтјева од стране ПУ и након што се сервисирање заврши, овлаштени сервис поновно врши фискализацију фискалног уређаја.
- (17) Овлаштени сервисер, на основу одобреног захтјева обвезника за брисање из регистра фискализованих уређаја, врши дефискализацију фискалног уређаја у овлаштенем сервису уз присуство овлаштена лица ПУ. Овлаштени сервис дужан је осигурати техничке и кадровске увјете за преузимање података из фискалне меморије и меморије са електроничким журналом.
- (18) У случају преузимања података из фискалне меморије и/или меморије са електроничким журналом, овлаштени сервисер дужан је уз присуство овлаштена лица ПУ уклонити фискални модул и/или меморију са електроничким журналом из фискалног уређаја и из истих преузети све податке.
- (19) Након преузимања података из фискалне меморије и/или меморије са електроничким журналом овлаштени сервисер је дужан, на захтјев ПУ, чувати фискални модул и/или меморију са електроничким журналом ради вјештачења.

- (20) Овлаштени сервисер је, у случају губитка овлаштења за сервисирање фискалних система, дужан вратити сервисерски печат овлаштену произвођачу/заступнику.
- (21) Овлаштену сервисеру који прекине радни однос или уговор са овлашћеним сервисером престаје важити овлаштење за сервисирање и пружање техничке подршке за фискалне системе.

Члан 4.

(Технике, поступци и обвезе у процесу фискализације за ПУ и овлаштена лица ПУ)

- (1) ПУ је дужна осигурати техничку и кадровску оспособљеност, те именовати овлаштена лица за провођење Закона.
- (2) ПУ на основу захтјева за додјелу серије ИБФУ издаје рјешење о серији ИБФУ овлаштену произвођачу/заступнику, те о издатим рјешењима води евиденцију.
- (3) ПУ води евиденцију о додјели прве словне ознаке на сервисној пломби.
- (4) ПУ води евиденцију о серијским бројевима фискалних пломби.
- (5) ПУ води евиденцију о сертификованим фискалним системима.
- (6) ПУ води евиденцију о овлашћеним сервисима и овлашћеним сервисерима.
- (7) ПУ води евиденцију о свим фискализованим фискалним уређајима за које су донијета рјешења о фискализацији.
- (8) ПУ врши контролу точности података након подношења ЗИФ-а од стране овлашћеног сервиса/сервисера.
- (9) ПУ након провјере точности података одобрава ЗИФ и дефинира датум фискализације.
- (10) Овлаштено лице ПУ у овлашћеном сервису, након провјере да ли су у фискални уређај добро уписани подаци о ЈИБ-у, ПИБ-у, временским одредницама завршетка фискализације (као и ИОСА у случају фискалног писача и фискалне касе-писача), ставља фискалну и прогамску пломбу на фискални уређај и на тај начин завршава процес фискализације фискалног уређаја.
- (11) ПУ доноси рјешење о фискализацији обвезника, а најкасније у року од два дана након фискализације.
- (12) У случају уклањања фискалног модула и/или меморије са електроничким журналом из фискализованог фискалног уређаја, ПУ образује комисију за уништавање фискалног модула и/или меморије са електроничким журналом од представника ПУ и представника овлашћеног сервиса, преузима податке из истих, те сачињава записник о извршеном уништавању.
- (13) Овлаштено лице ПУ, у случају потребе за вјештачењем, може затражити од овлашћеног сервиса чување фискалног модула и/или меморије са електроничким журналом.
- (14) Овлаштено лице ПУ, након дефискализације фискалног уређаја, дужна је обвезнику издати рјешење о брисању из регистра фискализованих уређаја.

- (15) ПУ и овлаштена лица ПУ врше контролу евидентирања промета путем фискалних система, односно контролу података који се путем терминала шаљу ПУ и контролу код обвезника на продајном мјесту којом се провјерава: евидентирање промета и издавање фискалних рачуна и рекламираних фискалних рачуна клијентима од стране обвезника; посједовање примјерака писаних фискалних рачуна и писаних рекламираних фискалних рачуна издатих клијентима од стране обвезника; посједовање и ажурно вођење сервисних књижица за фискалне уређаје; посједовање и ажурно вођење књиге дневних извјештаја; посједовање контролних трака; садржај електроничког журнала и других података у фискалном уређају, као и сва пратећа документација.
- (16) Овлаштено лице ПУ покреће прекршајни поступак на темељу утврђеног прекршаја тијekom контроле из члана 4. става (13) овог Правилника, а у складу са чланом 56. Закона.

Члан 5.

(Технике, поступци и обвезе у процесу фискализације за Комисије Министарства и надлежне органе)

- (1) Комисије Министарства, а на темељу члана 14. став (2) Закона, организирају обуку овлаштених лица ПУ у циљу provedбе Закона.
- (2) У циљу provedбе Закона, Комисије Министарства, а на темељу члана 14. став (2) Закона, могу вршити контролу овлаштених произвођача/заступника, овлаштених сервиса/сервисера, те контролу фискалних система.
- (3) Федерална управа за инспекцијске послове и кантоналне управе за инспекцијске послове, као надлежни органи за provedбу овог Закона, дужне су поступати у складу са чланом 57. Закона.

Члан 6.

(Технике, поступци и обвезе у процесу фискализације за обвезника)

- (1) Обвезник је дужан набавити исправан фискални уређај с неоштећеном произвођачком или сервисном пломбом.
- (2) Обвезник је дужан са овлашћеним сервисом закључити уговор о сервисирању и техничкој подршци свога фискалног система.
- (3) Обвезник је дужан попунити и овјерити ЗИФ, те предати га овлашћеном сервису с којим има потписан уговор о сервисирању и техничкој подршци, који у његово име исти шаље ПУ.
- (4) Обвезник је дужан да у ЗИФ-у унесе тачне податке и исте овјери потписом и печатом.
- (5) Обвезник је дужан, путем овлашћеног сервиса, поднијети захтјев и потписати уговор о кориштењу ГПРС услуга са неким од телекомуникацијских оператера или других субјеката који

- осигуравају ГПРС мрежу, а с којима је овлаштени произвођач/заступник терминала закључио уговор.
- (6) Обвезник је дужан након фискализације, преузети фискални систем и почети евидентирање промета искључиво путем истог у року од два дана испоруке (преузимања) фискалног система обвезнику, а у складу са Законом и подзаконским актима.
  - (7) Обвезник је дужан издавати све фискалне документе у складу са Законом и подзаконским актима.
  - (8) Обвезник, у случају промета према правним лицима из БиХ, дужан је у клијентски блок на фискалном документу у поље ИБК клијента унијети тринаестоцифрени ЈИБ клијента, а за правне и физичка лица из иностранства у поље ИБК клијента унијети прва 2 знака који означавају шифру земље клијента по УНЦТУТАБ (АСУЦУДА) шифарнику (прва 2 алфанумерика из УНЦТУТАБ табеле), а за осталих једанаест знакова произвољну јединствену шифру клијента.
  - (9) Обвезник је дужан, на захтјев ПУ, путем терминала, послати извјештаје из фискалне меморије и податке из меморије са електроничким журналом фискалног уређаја, те чувати потврде о успјешној трансакцији података минимално једну годину након креирања.
  - (10) Обвезник је дужан чувати рјешење о фискализацији уз фискални уређај на који се односи.
  - (11) Обвезник је дужан на видном мјесту на продајном мјесту истакнути обавијест из члана 41. Закона.
  - (12) Обвезник је дужан формирати и отискати дневно извјешће на крају рада, минимално једном дневно, уколико је тог дана остварио промет.
  - (13) Обвезник је дужан формирати и отискати периодично извјешће након формирања посљедњег дневног извјешћа у текућем мјесецу.
  - (14) Обвезник је дужан сваки штампани исјечак дневног и периодичног извјешћа регистrirати и одложити у књигу дневних извјешћа.
  - (15) Обвезник је дужан, ради контроле, чувати контролне траке и све попуњене меморије са електроничким журналом минимално до краја пословне године у којој су исте креиране.
  - (16) Обвезник је дужан уз фискални систем чувати сервисне књижице дијелова фискалног система.
  - (17) Обвезник је дужан минимално једном годишње обавити технички преглед на дијеловима фискализованог фискалног система у складу са чланом 46. став (10) и чланом 47. став (3) Закона. Обвезник није дужан обавити технички преглед у првој години стављања у функцију новог система.
  - (18) Обвезник, у случају неисправности фискалног система или дијела фискалног система, не смије на истим подузимати никакве радње, а дужан је одмах, најкасније у року од 24 сата, о томе обавијестити овлаштени сервис.
  - (19) У случају да је сервис с којим је обвезник имао закључен уговор о сервисирању и техничкој подршци престао са радом или

- му је од стране овлаштеног произвођача/затупника укинута овлаштење за закључивање уговора са обвезником, обвезник је дужан закључити уговор са другим овлаштеним сервисом у року од седам дана од укидања овлаштења овлаштеном сервису.
- (20) Обвезник је дужан, у случају промјене продајног мјеста, поднијети ПУ захтјев за промјену продајног мјеста путем овлаштеног сервиса.
- (21) Обвезник је дужан, у случају престанка обављања дјелатности, поднијети ПУ захтјев за брисање из регистра фискализованих уређаја путем овлаштеног сервиса.
- (22) Обвезник је дужан да фискални уређај, прије преузимања података из фискалне меморије и/или меморије са електроничким журналом, непосредно преда у овлаштени сервис с којим је закључио уговор о сервисирању и техничкој подршци и има право присуствовати преузимању података из наведених меморија.
- (23) Обвезник је дужан писмено обавијестити ПУ о престанку евидентирања промета путем фискалног уређаја у року од три дана од дана крађе, односно оштећења или уништења фискалног уређаја услјед више силе (поплава, пожар, земљотрес, несрећа у транспорту и сл.) и у року од седам дана почети евидентирање промета путем новог фискалног уређаја.
- (24) Обвезник је дужан на продајном мјесту поставити нови фискализовани фискални уређај, уколико на продајном мјесту нема други исправан фискални уређај и ако због неисправности фискалног уређаја није регистрирао промет путем фискалног уређаја дуже од 15 радних дана укупно у току календарске године.
- (25) Обвезник је дужан, на захтјев овлаштена лица ПУ, тржишне инспекције и надлежних органа, осигурати увид у податке који се налазе у фискалном уређају и сву пратећу документацију.
- (26) Обвезник је дужан чувати своје примјерке писаних фискалних рачуна и писаних рекламираних фискалних рачуна до момента оспособљавања минимално једног фискалног уређаја на продајном мјесту, те исте евидентирати путем фискалног уређаја у року од једног радног дана од момента оспособљавања фискалног уређаја.
- (27) Обвезник је дужан приликом издавања рекламираног фискалног рачуна у исти уписати број раније издатог фискалног рачуна који се рекламира и рекламирати цјелокупан фискални рачун. Након издавања рекламираног фискалног рачуна, обвезник је дужан издати нови фискални рачун са ставкама са раније издатог фискалног рачуна које се не рекламирају.
- (28) Обвезник је дужан на продајном мјесту чувати све фискалне рачуне који су рекламирани минимално до краја пословне године у којој су исти креирани.
- (29) У случају да обвезник грешком отисне рекламирани фискални рачун са погрешним ставкама, дужан је поништити погрешан рекламирани фискални рачун штампањем новог фискалног рачуна са истим ставкама и након тога клијенту издати исправан рекламирани фискални рачун. Погрешан рекламирани фискални рачун и фискални рачун који га поништава, обвезник је

дужан чувати на продајном мјесту заједно са фискалним рачуном који се рекламира.

III ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 7.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

Број: 05-02-3353/10

Сарајево, мај 2010.године

МИНИСТАР

Вјекослав Беванда